

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советдэй Президиумэй орган

1940 оной

И Ю Н Ъ

11

вторник

№ 133 (3134)

Өсн 10 муга.

Хүдөө ажахын нарын хүдэлмэрлэгшэдэй совещани

Хүдөө ажахын нарын сээшадэх зорилгоонд зориулагдан, өхө совещани июнийн 7-до СССР-эй Наркомземдэ болобо, энэндэ оройной түрүү эрдэмтэд, академигууд, научно-шажалзгын институтуудай ба селекционно опытно станцинуудай хүдэлмэрлэгшэд, газар-таряалангай органуудай түлөөлөгшэд хабаадасана.

Совещание СССР-эй газар-таряалангай Арадай Комиссар нүхэр Бенедиктов нэбэ. Манай оройдо хүдөө ажахын нарын тусгаар өхө далайсатай байһынь эхилэлгынгээ үгэ дотор нүхэр Бенедиктов тэмдэглэбэ. СССР дотор 14000 научна хүдэлмэрлэгшэдтэй хүдөө ажахын 1300

научно-шажалзгын учрежденинүүд, 1547 сорто шалгалгын участогууд, 543 агрохимическэ лабораторинууд тоологдоно. Хүдөө ажахыда научна хүдэлмэрлэгшэд эмхидхэлгэдэ зориулагдан, үнгэрлэжэ жэлдэ 400 миллион гаран түхэриг гаргашалдаһан байна.

(ТАСС).

Пар хахалалгы дүүргэхэ болзор — июнийн 15

Манай республикын олонхи колхозууд энэ жэлдэ ороһото культурануудай тарилгы майн бодолдоор дүүргээ. Тэрэнэй нүүдлээр, эртнэй пар хахалалгын эхилэлгын сарһаа хойшо, хорёод хонгор үгэрээ. Зүгээр, нэгэдэхи рйдай пар хахалалга мүнөө дүүргэдэй ажаа ёһотой аад, үшөө нилээд үлдэ байна.

Мүнөө үедэ республика соо эртнэй пар хахалалгын план хорёод гаран процент дүүргэдэ. Аймагууды тус тусань хараад үгэрхэдэ, планайн дүүргэлтэ тон гыга. Тарбагатайн, Кяхтын, Мухар-Шабэрий, Зангайин, Бичурын ба бусад таряанажалтай гол районууд планайгаа дүрбөнэйнь нэгэ дүрбөншөө дүүргэдүй. Гансал дүрбөнэй аймаг 50,8 проц. дүүргээ.

Энэ жэлэй пар хахалалгын тарилгы үнгэрлэжэ жэлэйхитэй хэсхэлбэл, тон аалхан байна. Хорёод, нёдондо пар хахалалгын план июнийн нэгэн хүрэтэр 38 процент дүүргэдэһэн байгаа мүнөө, мүнөө жэлдэ энэ лэ болзорто 77,7 процент дүүргэдэ.

Нэгэдэхи рйдай пар хахалалгын тарилгы хангалтагууягээр абуулһанай малтагаань юуб гэхэдэ, аймагуудай, МТС-үүдэй ба колхозуудай хүдэлмэрлэгшэд болбол хабарай тарилгы дүүргэмсээрэ тракторна паркы ба унаагай хүсье эртнэй пар хахалалгада бүрин хандуулаагүй, оройн культурануудай тарилгы ба пар хахалалгы нэгэн орой зохиодуулан абуулаар ажаа эмхидхэжэ шадаагүй.

Олонхи аймагуудта хүдөө ажахын гол хүдэлмэрлэгшэд абуулһана, тэднине ээлжээнэй ёһоор, айно хойноһоонь хубаруулан үгэрлэгдэ зантай. Энэ хадаа бурруу. Үндэр ургасн түдөө эмсэлнэ зүбөөр эмхидхэһын ба түхэ хүдэлмэрлэгшэ нэгэн доройн хандуулан абуулһын оронодо, тарилгы ээлжээндэ табилга хадаа аймаг хэрэгтэ гутаана. Тимэе хялгууд манай эндэ үсөөн бэшэ.

Зангайин аймагыньшөө абаадэ. Н-Брявай МТС-тэ хангалтай 11 колхозуулаа оройдоор банд пар хахалалгы ная эхилэлгын бусад вайман колхозуудайн хүдэлмэрлэгшэд оройн культурануудай ба овоме - картофелин тарилгы дүүргэд, пар хахалалгада орохо гэжэ ээлжэ тогтоодой байна. Тус аймагай, Дабаан сомоной хэдэн колхозууд тарилгын хүдэлмэрлэгшэ үнэ үгэрлэһэн болобошье, мүнөө хүрэн нэгдэһе гектар пар хахалаа. Эдөнөр хадаа пар хахалалга үгэрлэһэн гүйд, шалтаг барина. Тэндэ, «СССР» колхоз 200 гектар газартай байбашье, «тэрэм-шудуугай муу» гэжэ голоод, пар хахалалгы гадэргэ татажа ханаа, хаяхан 7 морин лаулаба. Тинхэдэ, аймагайн органууд энэ газар тухай улаань дары шидхэхэ ба пар хахалалгы гадэргэ татажа байсаботажингуудта хуулин хэсэ абаагүй, харин тэдэндэ эцээнэр хандана.

Цүн төрөшөлөн, Мухар-Шабэрийн аймагта пар хахалалгада үлдүй колхозууд нилээд олон. Манай аймаг пар хахалалгынь эртнөөр абуулха бүхн аргабай-лтай аад, мүнөө плана мийн 25 проц дүүргээ. Тэндэ эртнэй пар хахалалгы дүүргэһэн кол-

хоз нэгдэһе үгы. Аймагай организацин хүдэлмэрлэгшэд тракторнуудтай хамта, морёор хахалагга эмхидхэхы ная лэ түхөөр-жэ эхилээ. Пар хахалалгада тракторна парк ба унаагай хүсье бүрин хэрэглэхэ ябадал хаа хаанагүй муугаар эмхидхэгдэһэн байна.

«Республика соохи машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэри тухай» ВКП(б)-ийн Обкомой Бюрогой ба БМАССР-эй Совнаркомой тогтоолой гараһан үдэрһөө хойшо арбаад хонгор үгэрбэ. Тибөшье, хуушым декада соо МТС-үүдэй тракторна паркын ажалда хубилалта болоогүй. Тракторнууд пар хахалалга дээрэ урдашалан муугаар хүдэлмэрлэһөөр. Жэшэнь, Селен-Думын МТС-эй тракторист нүхэр Дашиней тракторна бригада болбол Мологовай нэрэмжэтэ колхоздо 1240 гектар пар хахалга даабаритай аад, мүнөө хахалаад байһань миш... 10 гектар.

Олонхи МТС-үүдэй хүдэлмэрлэгшэд болбол Обкомой ба Совнаркомой энэ тогтоолой үндэһе хуури дээрэ тракторна паркын хүдэлмэрлэгшэ шөндөхн табяагүй ба техническэ харуулалгын заабарине сар үгэрлэжэ сахиха тухай да анхаралаа тон багаар табина. Иймэһээ, тракторнуудань бүхн хүсөөрөө хүдэлгэдэһэнгүй.

Зүгээр, республика соохи колхозууд бүгдөөрөө пар хахалалгы муугаар абуулжа байна бэшэ. Тарилга ба эртнэй пар хахалалгы зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан түрүү колхозууд нэгэдэхи рйдай пар хахалалгы дүүргэжэ байна. Хорин МТС-эй хангадаг Ашангын сомоной колхозууд, Селенгын аймагай Жаргалтын, Загастайн, Додо-Бүхэний колхозууд пар хахалга дүүргээ. Эртнэй пар хахалалгы дүүргэһэн колхозууд Тунхэний аймагташье бии.

Пар хахалалга болбол газарай хүрнэ элдүүлалгын миш эхин түрүүшын хэмжээ абуулга мүн. Нэгэдэхи рйдай хахалалгы дүүргэмсээрэ, хоёрдохи хахалаагада орохо хэрэгтэй. Пар дээрэ буртаг үбшэ үрмэһэн ургэжа эхилээ хаань, тэрэ дары культивацилха шухала. Энэ агротехническэ заабарине дүүргэжэ, эрчим шанартай пар бэлэдхэхы тулада, эгөөн түрүүжэ нэгэдэхи рйдай хахалалгы тон богонхон болзор соо дүүргэхэ ёһотой.

Энэ зорилгы зүбөөр ойлгоһон колхозууд пар хахалалгы сар болзор соонь агротехникийн заабарлар абуулжа. Селенгын аймагай, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажаллажа байгаа нүхэр Буйнугавай тракторна бригада эртнэй пар хахалалгы дүүргэһэн дары культивацилгада ороо.

Мэнэ хаяхан болоод дүүрэһэн, ВКП(б)-ийн Обкомой пленум болбол парай нэгэдэхи рйдай хахалалгы июнийн 15 хүрэтэр бүрин дүүргэхэ гэжэ тогтообо. Ушар мүнэһөө, тракторна парк ба унаагай хүсье пар хахалаагада бүрин элсүүлжэ, бусад хүдэлмэрлэгшэдэ табингүй, бүгдэһн зүбөөр зохиодуулан, нэгэн доройн, большевикскэ темпээр абуулха хэрэгтэй. Парай нэгэдэхи ба хоёрдохи рйдай хахалалгы сар болзор соонь, агротехническэ заабарине ёһоор үгэрлэе! Энэ хадаа эрэхэ жэлдэ үндэр ургаса абахын залог мүн.

БҮҮЛДЭЙ ЧАСТА

РЕЙТЕР АГЕНТСТЫН МЭДЭЭСЭЛ

ЛОНДОН, июнийн 8. (ТАСС). Рейтер агентствын парижска корреспондент мэдэсэһэнэй ёһоор, Рейтер үдэмэһэн нөмөцүүд болбол Омьл ба Нузиной райондо довтолгоонууды эхилаб гэжэ

тэндэ официална мэдүүлэл. Байлдаануудта үшөө хабаадаагүй байһан 7 британска дивизинууд ба 20 лектон дивизинууд довтолгодо хабаадасана.

Генерал Паунолл Францида ербэ

ЛОНДОН, июнийн 8. (ТАСС). Итальяскэ экспедиционно хүснүүд планна командалагша генерал-лейтант Паунолл Францида ербэ,

эндэ генерал Вейгантай ба генерал Жоржтой хөөрлөдхэ байна гэжэ, Рейтер агентствэ дамжуула.

Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составта сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые олгохо тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советдэй тогтоол

(Үргэлжэлэл. Эхинь июнийн 8, 9 ба 10-най үдэрэй номернуудта харагты)

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет тогтооно: СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ной үдэрэй указаар тогтодоһон, сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составтай нюруудта олгохо тухай правительственна комиссиян дурадхалы баталха.

ХIII.

Генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо

- 236. ЛЕБЕДЕНКО Никита Федотовичта
- 237. ЛЕВИЦКИЙ Николай Пресеньевичта
- 238. ЛЕЛЮШЕНКО Дмитрий Давидовичта
- 239. ЛЕОНОВИЧ Иосиф Леонтьевичта
- 240. ЛИПАТОВ Макарий Федоровичта
- 241. ЛОВЯГИН Петр Ермоловичта
- 242. ЛОПАТИН Антон Ивановичта
- 243. ЛЮБОВЦЕВ Илья Михайловичта
- 244. ЛЮБЫЙ Иван Семеновичта
- 245. ЛЮТОВ Александр Дмитриевичта
- 246. ЛЯПИН Петр Ивановичта
- 247. МАВРИЧЕВ Александр Ивановичта
- 248. МАКАРЕНКО Иван Алексеевичта
- 249. МАКАРОВ Петр Григорьевичта
- 250. МАКСИМОВ Василий Ивановичта
- 251. МАДЖЕВ Михаил Федоровичта
- 252. МАЛАНОВСКИЙ Родион Яковлевичта
- 253. МАЛЫЦЕВ Илья Константиновичта
- 254. МАНАГАРОВ Иван Мефодьевичта
- 255. МАРКОВ Аким Марковичта
- 256. МАРТЬЯНОВ Александр Алексеевичта
- 257. МАРЧЕНКОВ Михаил Петровичта
- 258. МАРШАЛКОВ Иван Ивановичта
- 259. МАТВЕЕНКО Петр Иосифовичта
- 260. МАТВИН Филипп Николаевичта
- 261. МЕЛНОВ Владимир Арсеньевичта
- 262. МИКУШЕВ Георгий Николаевичта
- 263. МИЛОВСКИЙ Михаил Павловичта
- 264. МИНЮК Леонид Федоровичта
- 265. МИХАИЛИН Иван Прокофьевичта
- 266. МИХАЙЛОВ Михаил Ермиловичта
- 267. МИШЕНКО Сила Моисеевичта
- 268. МОГИЛЕВИЧЕВ Евдоким Андреевичта
- 269. МОЖАЕВ Семен Федоровичта
- 270. МОРОЗОВ Анатолий Маркиановичта
- 271. МОРОЗОВ Степан Ильичта
- 272. МОТОВ Александр Григорьевичта
- 273. МЯСНИКОВ Михаил Акимовичта
- 274. НАГОРНЫЙ Николай Никифоровичта
- 275. НАЙДЕНОВ Василий Ивановичта
- 276. НАУМОВ Андрей Зиновьевичта
- 277. НЕДНИГИН Семен Ивановичта
- 278. НЕРЕТИН Василий Ивановичта
- 279. НЕСМЕЛОВ Виталий Николаевичта
- 280. НИКИТИН Андрей Григорьевичта
- 281. НИКИТИН Иван Семеновичта
- 282. НИКИТИН Иван Федоровичта
- 283. НИКИТИН Николай Лаврентьевичта
- 284. НИКИФОРОВ Анатолий Александровичта

- 285. НИВИШЕВ Дмитрий Никитичта
- 286. НИКИШИН Николай Николаевичта
- 287. НИКОЛАЕВ Иван Федоровичта
- 288. НИКОЛЬСКИЙ Николай Петровичта
- 289. НИВИК Константин Игнатьевичта
- 290. НОВИКОВ Василий Васильевичта
- 291. НОЗДРУНОВ Михаил Кузьмичта
- 292. НОРЕЙКО Николай Вазимировичта
- 293. ОБОРИН Степан Ильичта
- 294. ОБУХОВ Виктор Тимофеевичта
- 295. ОВЧИННИКОВ Михаил Николаевичта
- 296. ОГУРНОВ Сергей Яковлевичта
- 297. ОРЛОВ Николай Ивановичта
- 298. ПАВЛОВ Василий Федотовичта
- 299. ПАВЛОВИЧ Анатолий Александровичта

- 300. ПАНИН Илья Васильевичта
- 301. ПАНИН Роман Ивановичта
- 302. ПАНФИЛОВ Иван Васильевичта
- 303. ПАНЮХОВ Василий Васильевичта
- 304. ПАСТРЕВИЧ Александр Ивановичта
- 305. ПАУКА Иван Христиановичта
- 306. ПЕТРОВ Гаврил Александровичта
- 307. ПЕТРОВ Даниил Ефимовичта
- 308. ПЕТРОВ Иван Алексеевичта
- 309. ПЕТРОВ Иван Ефимовичта
- 310. ПЕТРОВ Константин Ивановичта

- 311. ПЕТРОВ Макарий Ивановичта
- 312. ПЕТРОВ Михаил Петровичта
- 313. НИГАРЕВИЧ Борис Алексеевичта
- 314. ПИСАРЕВСКИЙ Дмитрий Семеновичта
- 315. ПЛЮСНИН Николай Ивановичта
- 316. ПОВЕТКИН Степан Ивановичта
- 317. ПОГРЕБОВ Борис Андреевичта
- 318. ПОКРОВСКИЙ Александр Петровичта
- 319. ПОНЕДЕЛИН Навел Григорьевичта
- 320. ПОПОВ Александр Александровичта
- 321. ПОШОВ Василий Степановичта
- 322. ПОПОВ Дмитрий Федоровичта
- 323. ПОПОВ Матвей Тимофеевичта
- 324. ПОПОВ Михаил Андриановичта
- 325. ПРЕСНЯКОВ Иван Андреевичта
- 326. ПРИВАЛОВ Петр Фроловичта
- 327. ПРОНИН Михаил Андреевичта
- 328. ПРОНИН Николай Ильичта
- 329. ПРОСТЯКОВ Игнатьи Васильевичта
- 330. ПРОХОРОВ Василий Ивановичта
- 331. ПРОЦВЕТКИН Михаил Максимовичта
- 332. ПРОШКИН Николай Игнатьевичта
- 333. ПУЗЫРЕВ Михаил Ивановичта
- 334. ПУЛКО-ДИМИТРИЕВ Александр Дмитриевичта
- 335. ПУХОВ Николай Павловичта

(Үргэлжэлэнь удаадахи номертэ).

Улан-Сэрэгэй Флодой дээдэ начальнигуудай составта сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые олгохо тухай

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советдэй тогтоол

(Үргэлжэлэл. Эхинь июнийн 9 ба 10-най үдэрэй номернуудта харагты).

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет тогтооно:

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ной үдэрэй указаар тогтодоһон, сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые Улан-Сэрэгэй Флодой дээдэ начальнигуудай составтай нюруудта олгохо тухай правительственна комиссиян дурадхалы баталха.

VI

Авиацин генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо:

- 13. СУВОРОВ Василий Васильевичта
- 14. ЦЫРЛЕВ Александр Васильевичта

VII

Эрьын службн генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо:

- 1. АРСЕНЬЕВ Николай Васильевичта
- 2. БРОНЕВИЦКИЙ Петр Семеновичта

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советдэй түрүүлэгшэ В. МОЛОТОВ, СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советдэй хэрэгүүдые эрхилэгшэ М. ХЛОМОВ.

- 3. ГРИГОРЬЕВ Григорий Тимофеевичта
- 4. ГРИМЗИН Иван Васильевичта
- 5. ГУСЕВ Иван Константиновичта
- 6. ЕЛИСЕЕВ Алексей Борисовичта
- 7. КАБАНОВ Сергей Ивановичта
- 8. КУЗЬМИЧЕВ Иван Николаевичта
- 9. КУМАНИН Михаил Федоровичта
- 10. МАЛАХОВСКИЙ Иван Викентьевичта
- 11. МОСКАЛЕНКО Митрофан Ивановичта
- 12. ПОПОВ Василий Алексеевичта
- 13. ТАТАРИНОВ Алексей Николаевичта
- 14. ФАДЮНИН Владимир Васильевичта

IX

Интендантска службн генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо:

- 1. КУПРЕЕВ Александр Клавдиевичта
- 2. ЯЗЫКОВ Семен Павловичта.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Наука ба техникийн хүдэлмэрлэгшэдтэ РСФСР хүндэлэлэй нэрээрэгэнүүдые олгохо тухай

Наука ба техникийн хэрэгтэ эрчим габьялануудай түлөө нэрээрэгэнүүдые олгохо:

РСФСР-эй наука ба техникийн габьяата деятелин нэрээрэгэ:

- 1. Николай Евгений Лепольдовичта — Ленинградска индустриальна институтай профессор.
- РСФСР-эй наукин габьяата деятелин нэрээрэгэ:
- 1. Авторков Дмитрий Михайловичта — РККА-гэй военно-ветеринарна академия профессор.
- 2. Айзенштейн Анатолий Владимировичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.
- 3. Арикин Михаил Инокентьевичта — РККА-гэй, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ военно-медицинскэ академия профессор.
- 4. Быков Константин Михайловичта — экспериментальна медицинин, А. М. Горькын нэрэмжэтэ бүхэсоюзна институтай профессор.
- 5. Васильев Иван Петровичта — Казанска медицинскэ институтай профессор.
- 6. Верховский Вадим Николаевичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.
- 7. Виноградов Владимир Никитичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.
- 8. Владимиров Александр Александровичта — Ленинградска научно-шажалзгын ветеринарна институтай профессор.
- 9. Давыдовский Ипполит Васильевичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.
- 10. Дитерихс Михаил Михайловичта — гүрэнэй гурбадахы московско медицинскэ институтай профессор.
- 11. Донников Борис Семеновичта — РККА-гэй, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ военно-медицинскэ академия профессор.
- 12. Долганов Владимир Николаевичта — РККА-гэй, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ военно-медицинскэ академия профессор.
- 13. Елзин Михаил Васильевичта — хоёрдохи Ленинградска медицинскэ институтай профессор.
- 14. Игнатов Николай Константиновичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.

тинвичта — гүрэнэй 2-дохи московско медицинскэ институтай профессор.

- 15. Лаврентьев Борис Инокентьевичта — СССР-эй наукануудай Академиян член-корреспондент, экспериментальна медицинин, А. М. Горькын нэрэмжэтэ бүхэсоюзна институтай профессор.
- 16. Окуневский Яков Леонтьевичта — РККА-гэй, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ военно-медицинскэ академия профессор.
- 17. Разенков Иван Петровичта — экспериментальна медицинин, А. М. Горькын нэрэмжэтэ бүхэсоюзна институтай профессор.
- 18. Соловов Петр Дмитриевичта — Ботаник нэрэмжэтэ ботаницын профессор.
- 19. Тарасов Николай Григорьевичта — Московско гүрэнэй педагогическа институтай профессор, Маррин нэрэмжэтэ, гүрэнэй историкоматериальна культурын академиян член.
- 20. Питоич Иван Сергеевичта — Ростовско медицинскэ институтай профессор.
- 21. Эмдин Павел Иосифовичта — Ростовско медицинскэ институтай профессор.

Советско-монгольско ба япономаньчжоугуоска талуудай интесууды харилсан мэдэрлэжэ, гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов ба Япониян посол г. Тогын хоорондо бүүдэй үедэ болһон хэлсэлгэнүүдэй результатда, үгэрлэһэн жэлэй конфликтн райондо хилы тодоодохо тухай асуудалаар июнийн 9-дэ хэлсэн туйлагдаба. Тус райондо хилы тодохгоор советско-монгольско ба япономаньчжоугуоска холимо комиссар энэ асуудал шидхэгдөөгүй байһан ба СССР ба Японин, мүн МНР ба Маньчжоу-Гогай хоорондын харилсаае урегулдирвалха ябадалда наад боложо байһан байгаа.

Халхын-Гол дээрэ үнгэрэгшэ жэлдэ болоһон конфликтн райондо хилы тодоодохо тухай хэлсэлэн

Советско-монгольско ба япономаньчжоугуоска талуудай интесууды харилсан мэдэрлэжэ, гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов ба Япониян посол г. Тогын хоорондо бүүдэй үедэ болһон хэлсэлгэнүүдэй результатда, үгэрлэһэн жэлэй конфликтн райондо хилы тодоодохо тухай асуудалаар июнийн 9-дэ хэлсэн туйлагдаба. Тус райондо хилы тодохгоор советско-монгольско ба япономаньчжоугуоска холимо комиссар энэ асуудал шидхэгдөөгүй байһан ба СССР ба Японин, мүн МНР ба Маньчжоу-Гогай хоорондын харилсаае урегулдирвалха ябадалда наад боложо байһан байгаа.

ХРОНИКО

СССР-тэ байдаг, италянска посол г. Россо болбол Римнэ Москва город мордобо. Италида байдаг, СССР-эй полпред нүхэр Горелкин болбол Москва ба Рязань город мордобо. СССР-дехи италянска посол ба Италидахи СССР-эй полпред болбол ерэмсээрэ, өөһадгээ улаганууды дүүргэдэһэ дары орохо байдаг.

Нуралсалай жэлэй дүүрэхин урда тээ

ЕРЭЭДҮЙН ВОЕННЭ ВРАЧ

Классай хүтэлбэрлэгшэ Михаил Синофонович хурагшадтаа урин зөөлөнөр хаядан, үшөө бүри урматой боложо, шалгалтын испи...

жэ байһандаа ехэтэ омогорхоно. Энэнь тон зүб. Ушарань тэрэнэй эхэ эсэгэ хоёр хадаа бага наһандаа дунда хургуулине дүүргэһэнэ байтагай, харин эхин хургуулине...

Пар хахалалгы дүүргээд, культиваци эхилбэ

Селенга, июнин 9 (телефоноор абтаба). Тус аймагта эртын пар хахалалга эхилхээр харайта үлүүтэй болоо. Теэд пар хахалалгын явасны хараад үзэхэд, тон хавгалтагуй байна. Мүнөө үедэ колхозууд болбол нэгдэхэ яридай пар хахалалгы 23 проц. дүүргээ.

0,8 процент дүүргээ. Иимэ болошогүй муугаар худалмэрилжэ, эртын пар хахалалгы таһалдуулын аюулда хүргэһэн тракторна бригада ганса энэ бэшэ. Гибашье, Селен-Думын МТС-эй дирекци болбол тракторнуудай техникэсэ харууналгы эрид найжаруулха ба машинно-тракторна паркны дүүрэн хүсөөрнь худэлгэхэ тухай анхаралаа табиһагүй.

БАНУУН ЕВРОПОДОХИ ДАЙН

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бельгиине Германска армяар эзэлэлгэ. (ТАСС-ын фото-клише).

Союзнигуудай мэдээсэл

ПАРИЖ, июнин 8. (ТАСС). Усгэлдэр, далай ба Имен-де Дам хоёрой хоорондо бүхэли үдэртөө дайн болобо гэжэ официална мэдээсэгдэнэ. Манай сэрэгүүд дайсанда эсэргүүсэхээр. Манай огрдууд хадаа бүхы фронт дээрэ дайсанай танкнууд ба пехототой тэмсэхэ зорилгонуудаа дүүргэн, приказай ёһоор сухарихан байна. Баруун зүгтэ, Брель голэй эхинэй райондо немецүүдэй брөкетанкова частнууд болбол, манай позицинууды сүмэсөхин гараншны нээ, эсэргүүсэжэ байгаа огроно пувтнууды эбдэжэ шадаагүй. Эн мүнэн дээрэ дайсан болбол үсэд шанга бомбодоо хэбэ. Немецүүд хадаа Суассонһоо зүүхэнээр голы гаталхын һэдэлгэ хээ. Голэй зүүн эрье гаранһан, дайсанай частнууд үгы хэгдэ. Нүүлэй 24 час соо дайсанай танкнууд, транспорт ба коммуникаци дээрэ 100-аад гаран тонно бомб хаягдаба. Тэрэ үедэ 21 германска самолетууд унагаагдаа.

Германска мэдээсэлнүүд

БЕРЛИН. Германска информационо бюро болбол Германиян эвбсэгтэ хүснүүдэй верховно командованиин дооро заагдаһан мэдээсэлы тунхаглаба: «Симма мүнэнэй ба Эн—Уаза каналай урдуурхи райондо германска сэрэгүүдэй операцинууд амжалтатайга р үргэлжэлхээр. Дайсан хадаа Соьму мүнэнэй адага мүн лэ урда бөөдөн хаягдаа. Дюнкеркын райондо плендэ абтагшадтай тоо 88 мянга хүрэтэр олон болобо. Англиин зүүн ба урда эрьенүүд дээгүүр разведывательнө видэлэнүүды хээ үелөө, германска самолетууд болбол зарим англиска аэродромууд дээрэ ба мүн Дувр гавань дээрэ бомбнууды хаяһан байна. Нарвигай райондо, германска авиаци болбол дайсанай позицинууд болбол, германска частнуудай аюулгы дэмжэ дайсанай нэгэ крейсер эхээр гээ. Германска подводно дайсанай 14000 тонно унабагтаамай нэгэ тубаламжын крейсер шэнгээгээ. Дайсанай авиаци хадаа германска территориядо һуниин сал добогто, баахан гэмтэлүүнүү үзүүлһэн байна. Нэгэ горон дайсанай бомб хүвэзоной аюул хуудан квартал дээрэ унажа, гражданиуды алаһан байгаа. Дайсан болбол үсгэлдэр агаарай байлдаанда 71 самолетууд даа гээбэ. 5 германска самолетууд өөһалынгөө бээзануудта бутаргуй».

Дабаатада пар хахалалга юундэ наатанаб?

Занграй (Телефоноор абтаба). Н. Брянка ба Курбин-МТС-үүдээр хангалдаг колхозууд мүнөө жэлэй пар хахалалгы тон хангалтагүйгээр абуула. Июнин 5-най үдэр хүрэтэр Занграйн аймаг пар хахалалгын планине оройдоо 15 проц. дүүргэһэн байна.

Н-Брянка МТС-тэ хабаатай 11 колхозуудһаа милл 3-нь эртын пар хахалалгада ороод, бусад колхозуудань нэгшье борозда пар хахаладүй. Курбин МТС-шь пар хахалха планаа арбаад процент дүүргээ.

Дабаатын сомоной колхозууд 1940 оной пар хахалалгы үшөө эхилдэдүй һууна. «СССР» колхоз 500 гектар эртын пар хахалха ёһотой аад, «Тарвагангай газар үгы» гэж, мүнөө хүрэтэр пар хахалагада ороодүй байна. Теэд, үеэ колхоздо пар хахалха газар үгы бэшэ, үнэндөө би юм.

Аймагай организацинуудай «хашалтаар» тус колхоз пар хахалалгы мөнэ найхан эхилһэн байна. Хамта 12 морин плугууды гаргах дүүрэн аргабайдалтай болошье, оройдоо 7 плугаар хахална.

Тус сомоной «Арбизал», «Улаан Эрхирэг», «Парижын коммуна» колхозууд пар хахалалгада ороодүй. «Арбизал» колхоз болбол Онохойн опытно станциин полиһоо 200 гектар газар абанан байна. Теэд, тэрэ газараа саг болзор соонь эрхим шанартайгаар хахалха тухайда колхозийн правлени шухала хэмжээ абаадүй.

«Парижын коммуна» колхоз 40 гектар шэна газар хахалжа, элдүүрине болгохо ёһотой аад, төрөниэ «хахалуулха трактор бөдөрхөөр» саг үнгөргөнэ.

Дабаатын сомоной колхозууд болбол ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абахын залог — эртын пар хахалалгы нигэжэ гөдөргэ татажа байхань саашадаа тэсэхээр бэшэ.

Пар хахалалгын планине үлүүлэн дүүргээ

Селенгын аймагай, Сталиной Тельманый нэрэмжэтэ, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай поли дээрэ ажалажа байгаа Селенгын МТС-эй тракторна бригаданууд пар хахалалгын хүдэлмэрине дүүргээ.

Тельманый нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажалажа байһан Цендэмба Бадмаевый бригада 438 гектар хахалаа. Эдэ бригаданууд бүгдөөрөө эртын пар хахалалга өөһөднөгөө даабаринаа 10-30 гектар үлүү хахалаа. Д.

УЛААНФЛОТЕЦ БОЛОХОБ

Хүдэлмэришэе-Тарашанай героническа Улаан Армии ба Улан-Сэрэгтэй флотыне советскэ залуу шууд угаа ехээр инаглана. Эхэ оронойгоо хилэнүүдэй өбрөөхүртөшөгүйе ба турал арадайгаа агуугеэ зол жаргалы хамгаалаханаа үзүү хүндэтэй хэрэг байхагүй.

Тимеһөө, манай № 10 дунда хургуулине дүүргэгшэд-хурагшадтай олонхын сэрэгтэй специалностьнууды шудалхы армэлзөнөд. Зарим нүхэнай летио-авиационо хургуулинуудта, хуурай замай сэрэгүүдэй училищинуудта мэдүүлгэнүүды үгэжэ эхилэ.

галтын испиавида нарыар бэллэхөнэйгээ ашаар, мүн лэ «отлично» сэгвэлтөнүүды туйлааб. Хургуулинуудта бүхы общественнэ хүдэлмэринуудтэ активнаар хабаадалсанам. Мүнөө комсомольскэ эхин организациин секретарь байха зуураа, хурагшад-комсомоленуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине үндэр хэмжээдэ табиһын ба ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Х пленумэй тогтоолы хэрэг дээрэ бэлдүүлхын түлөө эрхэмтэйгээр тэмсэсөнбди. Манай хурагшад - комсомоленууд «мүү» сэгвэлтэ үгы. Шагалтын испиавини амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна.

Улаан-Удын № 1 дунда хургуулин дирекци болбол хэрэглэгдэһэн учебнигууды худалдуулха тухай хурагшадтай дунда нилдэл хүдэлмэри абууһан байна. Тэрэнай резулталта, 5-мхи ба 6-мхи классуудай хурагшад хадаа өөһөднөгөө хуушан учебнигууды магалцинуудта тунхажа тэрэ мүнгөрөө хойто жэлдэ хэрэглэгдэхэ учебнигууды абанад. Мүнөө, гавса-

Хэрэглэгдэһэн учебнигууды худалдан абалгы эмхидхэнэ

Улаан-Удын № 1 дунда хургуулин дирекци болбол хэрэглэгдэһэн учебнигууды худалдуулха тухай хурагшадтай дунда нилдэл хүдэлмэри абууһан байна. Тэрэнай резулталта, 5-мхи ба 6-мхи классуудай хурагшад хадаа өөһөднөгөө хуушан учебнигууды магалцинуудта тунхажа тэрэ мүнгөрөө хойто жэлдэ хэрэглэгдэхэ учебнигууды абанад. Мүнөө, гавса-

АЛЕКСАНДР КОЩИЙ—№ 10 дунда хургуулине дүүргэгшэ-отличник.

БАЙБОРОДИНА.

АРАДАЙ ИСКУССТВЫН БАДАРАЛТА

Могквада болохо декадаар дашарамдууланэмхидхэдэ Бурят-Монголой уран зурагтын искусствын выставкын тон һонирхолтой зүйлнүүдэй нэгэн хадаа—Бурят арадай искусствын раздал болоно. Бурят-монгол арал болбол уранзурагтын искусствын техникне хүсөөр мэдэхэ, талавтта, балитэ гадруудтай. Хутага, гааһа, хэтэ, эмээл, бөөлжиг гэхэ мэтин мүнгөн ба алтан эдлэлүүд болбол, һылэлгын искусстводо арадай тон ехэ дуралдаг байһынэ, арбаад ба зугаад жэлүүдэй торшо соо сугдуулагһан, художнигуудай үндэр мэргэжэл ба опыдын гэршэлэ.

декадын выставкэ дээрэ бүхы талаарнь тон үргөөр, харуулха зорилго манай урда табуулаха. Энэнай тула, манай мастернууд болбол выставкэдэ бөөдөлхэй хэрэгтэ өөһөднөгөө бүхы творческо шадабаринэ бүхы шэвчлэ хандуулха ёһотой. Эгээ үндэр шанартайгаар ба уран найханаар бүтөөгдөн эдлэлүүд выставкэдэ харуулагдаха юм.

Виденэр болбол арадай искусствын выставкыне, декадада харуулгаар лэ хизаарлахы хүсөөгүйдэй. Харин Бурят-Монголой арадай уран зурагтын искусство болбол өөрнөө сазсанхы хүгжэлтэдэ баян перспективатай. Энэ выставкын эрхим образцнууд ерөөдүйн республиканска уран найханы музейд шэлэгдэн абаха юм.

Мүнөө үедэ, республика соо, 50 мастернууд эзирүүлэгдэд байна, төлөөр болбол байрабайдалай ба ажахын али бүхы хэрэгсэлүүдыне тон уран найханаар ба шанартайгаар хөнэ: хутага, хэтэ, гааһа, эмээл, бөөлжиг, бугаг, тобшонууд, портсгарнууд, эхэвэрэй гоёлонууд ба бусдыне бүтөөнэ. Тэдэнай дунда, модо, металл ба яһыне гайхамшагаар һылэгшэд, орнаментнууды зурагтын мастернууд ба уралан оёдог хүнүүд бии. Һылэгшэд болбол булад, ээд, бронзо, латуны, мүнгэ, алта ба үнгэлэ шугууруудад, мүн тэрэшэлэн модо ба арнаар эдлэл хэрэгсэлүүдыне бүтөөнэ. Модонш хадаа хуурай жоодо, хасуур, шөнөн ба нүһыне һылхэ юм. Мастернууд-колхознигууд оло явзын ураннайхы хэрэгсэлүүдэ альгээшэ.

Мастернууд колхознигууд оло явзын ураннайхы хэрэгсэлүүдэ альгээшэ. Манай республикын ураннайханы кустарна промышленностиин хүгжэлтэ хадаа арадай уран зурагтын искусствотай хамта хүгжэжэ байна. Мүнөө байгаа мастернууды үйлдэриин коллективүүдтэ ба артелиүүдтэ хамтаруулха, эрхимээр түсөөрөгдөнө цех эмхидхэхэ, уран найханы техникисэ квалифицированнэ хүтөлбөрөөр хангаха, тийхэ зуураа кадрнууд-мастернууды бөөдөлхэй хургуулине эмхидхэхэ ба мүн төрөшлөн худалдаа эрхилгэшэ организацинуудай лиеер уран найханы-кустарна хэрэгсэлүүдэй худалдалгы дэлгэрүүлхэ шухала.

Бурядай мастернууды бөөдөлхэй хургуулине эмхидхэхэ ба мүн төрөшлөн худалдаа эрхилгэшэ организацинуудай лиеер уран найханы-кустарна хэрэгсэлүүдэй худалдалгы дэлгэрүүлхэ шухала.

Мастернууд колхознигууд оло явзын ураннайхы хэрэгсэлүүдэ альгээшэ. Манай республикын ураннайханы кустарна промышленностиин хүгжэлтэ хадаа арадай уран зурагтын искусствотай хамта хүгжэжэ байна. Мүнөө байгаа мастернууды үйлдэриин коллективүүдтэ ба артелиүүдтэ хамтаруулха, эрхимээр түсөөрөгдөнө цех эмхидхэхэ, уран найханы техникисэ квалифицированнэ хүтөлбөрөөр хангаха, тийхэ зуураа кадрнууд-мастернууды бөөдөлхэй хургуулине эмхидхэхэ ба мүн төрөшлөн худалдаа эрхилгэшэ организацинуудай лиеер уран найханы-кустарна хэрэгсэлүүдэй худалдалгы дэлгэрүүлхэ шухала.

дэе альгээшэ. Яруунын аймагһаа колхозник нүхэр Очиров болбол айнаар шахматанууды жэжэ эльгэбэ. Закеманай аймагһаа дархан нүхэр Дашеев болбол республикын бүхы байлгууд—бариага, хургуули, газартарьялан, мал-ажал, агуури, загана барилга, модоной ажам, оборонно ба бусад төмөнүүды харуулан гайхамшаг һылэлгы гүйсэхдэһэн байна. Залын аймагһаа урлагаар ерөн, мүнгөнэй дархашуул нүхэр Чагдууров, Вадмаев ба Санжиев болбол театрай даабаринууды жэшээтэ найнаар дүүргэнэ. Хорин аймагай «Комсомол» колхозой член мастер-художник нүхэр Бодеев болбол төрөшлөн Улан-Удэдэ урлагаар ерэхээ байна.

Баунтын райондой эхэвэрүүдэ эвекэнүүд болбол жэжэ агуудай арнаар гөй найхан орнаментироваанна ковернууды (эжо байна, оёдолшод хадаа вожднуудай портретүүдтэй тон ехэ ковернууды нэхэнэ. Зүгөөр, биднэр республика соохи бүхы мастернуудыне бултэнь мэдэнгүйбди. Бүхы районно партийна, комсомольскэ, советскэ ба профсоюзна организацинууд, колхозууд, совхозууд ба МТС-үүд болбол культурина ба политическэ тон шухала хэмжээ абуулга—Москвада үнгэргэдэхэ Бурят-Монголой искусствын декадада арадай уран зурагтын искусствын выставкыне бэлдэхэдэ бүхы анхаралаа хандуулха, мастернууды эзирүүлгэдэ туһалха ёһотой. Мастернуудай творческо хүдэлмэридэ таатай зохиод условинууды альгээшэ.

дэе байгуулха, колхоздо ба учрежденидэ төдөниэ хүдэлмэридөөнь саг зуураар сүлөөлжэ, төдөниэ шухала материалуудадар хангаха хэрэгтэй. Мастернууд болбол өөһөднөгөө мэргэжэл ба шадабарин ёһоор амар-нэгэн эдлэлы шэлээд, төрөниэ бүтөөжэ эхилхэдээ, тэдээр хадаа бурядай традиционо угалзанууд ба зурагууд (орнаментнууд), шаблонууд ба трафаретууды мүнөөнэй, советскэ мотывуудадар баяжуулгын замы ба аргыне бөдөрхэ; табан хуштуу оо, алха ба хадуур, СССР-эй ба РСФСР-эй гербууд, индустриин, хүдөө ажамын (мал ажалай) элементүүд ба бусдыне уралан бүтөөжэ ёһотой. Гүйсэхдэһэн хүдэлмэрэ БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхэ искусствын хэрэгүүдэ эрхилхэ управлениин выставкэдэ зориулан үзэсхэлэнүүдыне шэлэн абалгаар жоридэ эльгээжэ шухала. Тийхэ зуураа, өөрнөгөө нэрэ обогыне, ваһа, али тодо адрес ба бусад мэдэнүүды эльгээлсэхэ. Бурядай хушанай уран-найханы кустарна хэрэгсэлүүдыне, мүнгөн хутага, хэтэ, эмээл, гааһа, табакеркэ, эхэвэрэй эдлэл гоёлонууд, уралан бүтөөһэн оёдолнууд, модоор ба яһаар хэһэн уралаанууды сугдуулаха асуудал табигдава. Эрхим мастернууд болбол Улан-Удэдэ хүдэлмэридэ урлагаар асаргадаха байна. БМАССР-эй советскэ художнигуудай Совзай членүүд нүхэд Самшилов, Павлов, Аржикэв, Ажигиров ба бусадай хүтэлбэри дооро, модо ба яһа һылэгшэд, ковернууды оёло